

Практичні поради для молоді мам

ДИТЯЧІ ХВОРОБИ ВІД НАРОДЖЕННЯ ДО ТРЬОХ РОКІВ

Рекомендації провідних фахівців

Упорядник
ФАДЄЄВА
Валерія В'ячеславівна

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН

УДК 616-053.2
ББК 57.33
Д 49

Серію «Практичні поради для молоді мами»
засновано 2011 року

Дитячі хвороби від народження до трьох років. Ре-
Д 49 комендації провідних фахівців / упор. В.В. Фадеєва. —
Тернопіль : Навчальна книга — Богдан, 2012. — 184 с. —
(Практичні поради для молоді мами).

ISBN 978-966-10-1834-0 (серія)
ISBN 978-966-10-1837-1

У цій книзі доступно викладено інформацію про найбільш поширені дитячі хвороби, методи їх лікування та профілактики. У ній подано рекомендації з надання першої медичної допомоги дитині, описано техніку і методику проведення основних медичних процедур. Багато уваги приділяється питанням догляду за хворою дитиною, організації її режиму дня і харчування.

Ви дізнаєтеся, у яких випадках необхідно екстрено викликати лікаря, чого не можна робити до його приходу, що повинно бути у дитячій аптечці, навчитеся розпізнавати причину нездужання малюка за його плачем, ознайомитеся з методами нетрадиційної медицини.

Ця книга допоможе батькам швидко зорієнтуватися у непростій ситуації і вжити своєчасних заходів для поліпшення стану дитини

УДК 616-053.2
ББК 57.33

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора перекладу чи видавця.*

ISBN 978-966-10-1834-0 (серія)
ISBN 978-966-10-1837-1

© ООО Издательство
«Мир и Образование», 2010.
© Навчальна книга — Богдан,
майнові права, 2012

ДОРОГІ БАТЬКИ!

Одне з ваших найбільших бажань — щоб діти завжди були здорові, веселі та щасливі. Проте вони хворіють. І досить часто.

Ця книга допоможе вам впоратися з найпоширенішими дитячими захворюваннями. Головне — не панікуйте. Завжди підтримуйте свою дитину. І все буде гаразд.

Пам'ятайте про те, що краще займатися профілактикою і прагнути не допускати захворювання, ніж лікувати його.

З цієї книги ви дізнаєтеся, як потоваришувати з дитячим лікарем, чого не можна робити до його приходу, що має бути в дитячій аптечці, навчитеся розпізнавати причину нездужання малюка за його плачем.

У ній подано рекомендації з надання першої медичної допомоги дитині, описано техніку і методику проведення основних медичних процедур.

Захворювання у дітей до однорічного віку (немовлят) і дітей у віці від одного до трьох років навмисно розглядаються окремо, оскільки і спектр, і клінічна картина хвороб, і особливості їхньої профілактики, і лікування у цих вікових категоріях суттєво відрізняються одне від одного; до того ж особливе значення для здоров'я немовляти має стан здоров'я мами-годувальниці (іноді для зцілення крихітки ліки повинна приймати саме вона).

Книга підвищує культуру батьків на предмет використання засобів народної і деяких методів нетрадиційної медицини, наприклад гомеопатії та ароматерапії (найважливіший момент — професійний медичний контроль, самолікування неприпустиме!).

Здоров'я вам і вашим дітям!

ДОМАШНЯ МЕДИЧНА ДОПОМОГА

Чому дитина хворіє

Дитина потребує постійної уваги і піклування старших. Здоров'я — це передусім внутрішня рівновага. У малюка власні системи, що забезпечують цю рівновагу, ще не сформувалися остаточно, тому вони дуже чутливі до будь-яких надмірних факторів впливу.

До шести років дитина з'єднана з матір'ю тонкими енергетичними зв'язками. У них спільне біополе. Тому і душевне неблагополуччя, і фізичне нездоров'я дитини створюються негативними емоційними переживаннями матері.

Чим більше мама втрачає впевненість в собі й віру в материнство, відчуває страх перед невідомим або їй властива поразкова позиція, тим більше ослаблюється імунітет у її дитини.

Тому передусім потрібно займатися налагодженням взаєморозуміння і співчуття серед членів сім'ї, усіх, хто безпосередньо оточує матір і дитину.

Різні страхи матері та емоційних родичів знімають захист з малюка і роблять його сприйнятливим до хвороби. Багато проблем зі здоров'ям є «притягнутими» до нього нібито їхнім передчуттям близькими людьми.

В оточенні малюка має бути позитивний настрій. Якомога більше часу приділяйте спокійному і радісному спілкуванню з дитиною, щоб вона могла нормально розвиватися і психічно, і духовно. Організм маленької людини, з одного боку, ще не має сформованої до кінця досконалої системи

0,5 л кисломолочних продуктів). Їжа повинна містити в достатній кількості вітаміни і мікроелементи. Крім того, можна порекомендувати спеціальні молочні напої, призначені для жінок під час лактації (фемілак, думіл мама плюс та ін.) або полівітамінні препарати вітрум, мультитабс та ін.

⇒ При штучному вигодовуванні необхідно підібрати адаптовану молочну суміш, яка максимально наближена до жіночого молока, містить холекальциферол (вітамін D₃) і збалансоване співвідношення кальцію та фосфору.

⇒ Невелика кількість вітаміну D₃ міститься у вершковому маслі, яєчному жовтку, більше — в риб'ячому жирі. Включайте ці продукти в меню дитини.

⇒ Гуляйте з дитиною на свіжому повітрі в денний час не менше 2–3 годин щодня. Якщо є можливість, влітку укладайте малюка спати на свіжому повітрі. Приміщення, де перебуває дитина, необхідно регулярно провітрювати.

⇒ Важливо займатися з дитиною лікувальною фізкультурою, забезпечити їй гігієнічні ванни, обтирання, обливання, масаж.

⇒ Якщо немає протипоказань, починаючи з півтора місяця давайте малюкові 2–3 рази на день по 1–2 краплі риб'ячого жиру, щодня додаючи по одній краплі.

! Велику роль у профілактиці рахіту відіграють також своєчасне виявлення і лікування хвороб печінки і нирок як у мами, так і в малюка. Саме у цих органах утворюються активні форми вітаміну D в організмі.

ЗАХВОРЮВАННЯ ДІТЕЙ ВІД ОДНОГО ДО ТРЬОХ РОКІВ

Хвороби вуха, горла, носа

Гострий тонзиліт (ангіна)

Гострий тонзиліт (ангіна) — це гостре інфекційне (заразне) захворювання. Трапляється досить часто. Безпосередня причина ангіни — потрапляння мікроба (стрептокока, золотистого стафілокока, аденовірусів) у піднебінні мигдалики. Другорядна роль належить іншим видам мікробів: вірусам, грибкам; істотну роль у виникненні ангіни у дітей можуть відігравати глистяні інвазії, а також утруднене носове дихання, обумовлене поліпами порожнини носа, аденоїдами, викривленням носової перегородки та іншими причинами. Також у виникненні ангін надають значення алергічним чинникам.

Провідну роль у формуванні ангіни відіграє зниження захисних сил організму. Крім того, має значення і переохолодження організму, оскільки воно може активізувати мікроби, які перебувають у носоглотці. Окрім мигдаликів, у запальний процес зазвичай залучаються і сусідні лімфатичні вузли. Таким чином, у розвитку і перебігу ангіни відіграють роль багато факторів: стан організму дитини, її нервової системи, різні загальні захворювання (рахіт, ексудативний діатез, дитячі інфекційні захворювання та ін.). Іноді прояви ангіни спостерігаються при скарлатині, дифтерії та інших захворюваннях.

Оскільки ангіна — інфекційне захворювання, то потрапляння збудника в мигдалики може відбуватися повітряно-крапельним та харчовим шляхами. Часто захворювання обумовлене вірусами, які мешкають у глотці. Існує і спадкова схильність дитини до ангін.

Сядемо разом на носок, а потім — на п'ятку

Почніть з присідань. Прагніть робити їх одночасно, узявшись за руки. Потім уявіть себе танцюристами: присідаючи, виставляйте ногу вперед з упором на п'яту. Це не так вже і легко! Натомість і у вас, і у дитини поліпшиться координація рухів і постава, зміцняться м'язи черевного преса.

Справжній акробат

Сидячи на м'якій підстилці, малюк згинає ноги й обхоплює їх руками. Потім перекочується на спину і повертається у вихідне положення. Так дитина вчиться групуватися і м'яко приземлятися. Страхуйте малюка, тримаючи його за потилицю.

Авіапарад

Запускайте разом паперові літачки. Виконуючи ці нехитрі рухи, дитина розробляє плечовий пояс і поліпшує координацію рухів. Ваше завдання при цьому — стежити, щоб малюк правильно робив замахи, а не кидав літачок перед собою.

Політаємо

Так чудово гойдатися, стоячи на маминій чи батьковій нозі й ітримаючись за руки. Тим самим малюк поліпшує свою поставу, виробляє відчуття рівноваги, зміцнює м'язи спини і ніг. Щоб уникнути травм при випадковому падінні, постеліть на підлогу килимок.

Пограємо разом у м'яч

Сядьте одне навпроти одного, широко розставивши ноги, й котіть м'яч. Освоївши цей варіант, можете перейти до складнішого: у кожного — по м'ячу, і ви котите їх одне одному, стараючись, щоб м'ячі не стикалися. Стежте за тим, щоб малюк тримав ніжки прямими. Поглинений грою, він і не замислюється, що виконує вправу на розтягування.

Малюки мають дивовижну якість: вони підсвідомо запам'ятовують слова і вчинки дорослих, навіть копіюють вираз обличчя. Це можна з успіхом використовувати для розвитку в дитини любові до фізичної культури.

Пропоновані вправи не становлять для дорослої людини особливої складності. Якщо ваші рухи спочатку будуть не дуже витонченими, не комплексуйте, і, повірте, у вас все вийде! А дитина, щодня бачачи перед собою енергійних маму і тата, вчиться вірити у себе.

Увімкніть приємну музику, яка задасть ритм вашим рухам і створить чудовий настрій.

Важливо, щоб кожен рух малюк виконував із задоволенням і без зайвого напруження.

Частіше хваліть свого маленького спортсмена за успіхи.

Зміст

ДОМАШНЯ МЕДИЧНА ДОПОМОГА	4
Чому дитина хворіє	4
Небезпека лікування без медичного контролю	5
Дитячий лікар — ваш партнер	6
Допоможіть дитині подолати страх перед відвідуванням лікаря	7
Випадки екстреного виклику лікаря	8
Чого не можна робити до приходу лікаря	10
Ліки, які не можна давати дитині до приходу лікаря	10
Основні медичні процедури	11
Вимірюємо малюкові температуру	11
Даємо ліки немовляті	12
Даємо ліки дитині, якій виповнився рік	13
Капаємо дитині в очі	13
Капаємо малюкові в ніс	14
Збираємо аналізи у немовляти	14
Ставимо дитині клізму	14
Теплові процедури	16
Інгаляції	16
Лікувальні ванни і ванночки	17
Грілка	19
Гірчичники	19
Компреси	20
Реанімація дитини	21
Штучне дихання	21
Зовнішній масаж серця	22
Вчимося розпізнавати причину нездужань дитини за її плачем	23
Спеціальний догляд за немовлям під час хвороби	24
Особливості захворюваності у немовлят	24
Поведінка батьків під час хвороби дитини	26

Організація режиму дня хворої дитини	29
Дитяча аптечка	31
Лікування молитвами	33
Поради народних цілителів, прикмети, замовляння	35
Фітотерапія для дітей	36
Допомога кімнатних рослин	38
Дитячий фіточай	39
Ароматерапія для дітей	40
Основні правила ароматерапії	40
Ефірні олії, що застосовуються у педіатрії, вікові дозування	42
Основні способи застосування аромоолій	42
Основні показання до застосування аромоолій	44
Корисні аромокомпозиції	47
Гомеопатія для дітей	48
ЗАХВОРЮВАННЯ ДІТЕЙ ПЕРШОГО РОКУ ЖИТТЯ.	50
Вроджені вади розвитку	50
Шкірні хвороби	51
Ексудативно-катаральний діатез	51
Алергічний діатез	54
Пітниця	57
Шкірочка на голові	57
Попрілості, дерматити, екзема, кропив'янка	58
Молочниця (кандидоз)	59
Мастит новонароджених	60
Захворювання пупка	60
Омфаліт	61
Пупкова грижа	65
Хвороби органів дихання	66
Несправжній круп	66
Бронхіальна астма	68
Хвороби вуха, горла, носа	69
Порушення дихання через ніс	69
Гострий і хронічний риніт	70
Гострий середній отит	74
Очні хвороби	77
Косоокість	77
Запалення очей	78

Хвороби травної системи	79
Якщо малюк блює.	79
Проблеми із випорожненням (закреп, пронос, дисбактеріоз)	80
Хвороби порожнини рота	85
Стоматит.	85
Молочниця слизової оболонки рота	86
Інфекційні хвороби	89
Стафілококова інфекція	89
ГРВІ і грип	90
Анемія	93
Рахіт.	95

ЗАХВОРЮВАННЯ ДІТЕЙ ВІД ОДНОГО

ДО ТРЬОХ РОКІВ.	101
Хвороби вуха, горла, носа.	101
Гострий тонзиліт (ангіна)	101
Хронічний тонзиліт.	106
Гострий та хронічний фарингіти	109
Ларингіт	110
Нежить	112
Гострий середній отит.	115
Кашель	116
Хвороби органів дихання	121
Трахеїт	121
Бронхіт	121
Пневмонія.	121
Очні хвороби	122
Ячмінь	122
Блефарит.	123
Хвороби травної системи	124
Профілактика кишкових інфекцій.	124
Блювання і пронос	125
Закреп.	126
Дизентерія	127
Дискінезія жовчовивідних шляхів	128
Паразитарні захворювання (гельмінтози)	130
Ентеробіоз	130
Аскаридоз	132

Гіменолепідоз	132
Лямбліоз	133
Лікування народними засобами	134
Профілактика паразитарних захворювань	135
Хвороби порожнини рота	135
Гінгівіт	135
Стоматит	137
Гострий герпетичний стоматит	137
Хвороби нирок і сечовивідних шляхів	139
Цистит і нефрит	139
«Слабкий» сечовий міхур	140
«Класичні» дитячі інфекційні хвороби	140
Запобігання дитячим інфекційним захворюванням	140
ГРВІ і грип	142
Дифтерія	147
Кашлюк	149
Епідемічний паротит (свинка)	152
Кір	154
Краснуха	156
Вітряна віспа	157
Скарлатина	159
Менінгококова інфекція	161
Погодна залежність	162
Невротичні реакції	165
Нічні кошмари	167
Лунатизм	170
Дитячі страхи	171
Заїкання	172
Кусання нігтів	174
Депресія	175

Науково-популярне видання

Серія “Практичні поради для молоді мамі”

ДИТЯЧІ ХВОРОБИ ВІД НАРОДЖЕННЯ ДО ТРЬОХ РОКІВ

Рекомендації провідних фахівців

Упорядник *Фадєєва Валерія В'ячеславівна*

Головний редактор *Богдан Будний*

Переклад *Олени Риги*

Редактор *Донара Пендзей*

Обкладинка *Володимира Басалиги*

Комп'ютерна верстка *Тетяни Золоседової, Галини Кузів*

Технічний редактор *Оксана Чучук*

Підписано до друку 02.06.2012. Формат 84х108/32. Папір офсетний.
Гарнітура Таймс. Умовн. друк. арк. 9,66. Умовн. фарбо-відб. 9,66.

Видавництво «Навчальна книга — Богдан»

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців

ДК № 370 від 21.03.2001 р.

Навчальна книга — Богдан, просп. С. Бандери, 34а, м. Тернопіль, 46002

Навчальна книга — Богдан, а/с 529, м. Тернопіль, 46008

тел./факс (0352) 52-06-07, 52-05-48, 52-19-66

office@bogdan-books.com

www.bogdan-books.com

ISBN 978-966-10-1837-1

9 789661 018371